

Załącznik nr 1 do uchwały nr.....
Rady Miejskiej w Przasnyszu
z dnia.....

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W MIEŚCIE PRZASNYSZ
NA LATA 2021 – 2023**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. Regulacje prawne	5
2. Charakterystyka rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej	7
2.1 Świadczenia społeczne	
2.2 Wsparcie asystenta rodziny	
3. Adresaci Programu	
4. Cele Programu	
5. Realizatorzy Programu	
6. Źródła finansowania Programu	
7. Monitoring i ewaluacja	23
8. Zakończenie	23

WSTĘP

Rodzina jest pierwszym, naturalnym środowiskiem i grupą społeczną, z jaką styka się dziecko. Jest wspólnotą, która zaspokaja potrzeby bytowe, warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychosomatyczny dziecka, wpływa na proces jego socjalizacji oraz kształtowanie osobowości. W rodzinie dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzorce osobowe. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka..

Prawidłowo funkcjonująca rodzina tworzy korzystne środowisko wychowawcze i opiekuńcze. Zaspokaja wszystkie potrzeby dziecka w sferze psychicznej i materialno-bytowej, jest źródłem poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Są jednak rodziny, które w sposób niewłaściwy wypełniają swoje role. Pojawiające się w rodzinie, w sposób ciągły, negatywne sytuacje powodują ograniczenia w działaniach opiekuńczo-wychowawczych. Taka rodzina staje się wówczas rodziną dysfunkcyjną. W rodzinach dysfunkcyjnych występują najczęściej braki lub niedostatki w zaspokajaniu potrzeb biologicznych, uczuciowych i rozwojowych. Następstwem tego jest dezorganizacja środowiska wychowawczego, społecznego i emocjonalnego. W rodzinach takich niejednokrotnie zachodzą zjawiska patologiczne np. alkoholizm, przemoc, sieroctwo społeczne, narkomania, przestępczość, próby samobójcze, ubóstwo i bezrobocie. Brak właściwej opieki rodzicielskiej i nieporadność życiowa powodują, że rodziny takie nie potrafią sprostać swoim obowiązkom i stają się rodzinami niewydolnymi wychowawczo.

Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa

Rodziny, które przejawiają niewydolność opiekuńczo-wychowawczą wymagają stałego monitorowania i świadczenia komplementarnego wsparcia ze strony przedstawicieli różnych grup zawodowych, w tym: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, pracowników ochrony zdrowia, policji, kuratorów sądowych oraz innych instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny. Ww. działania należy podejmować w oparciu o sprecyzowany plan działań.

Taką możliwością daje stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny, który – przy założeniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina – powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu jej życiowych problemów oraz przywróceniu prawidłowego funkcjonowania, a gdy już nastąpi rozpad więzi rodzinnych

i zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny i umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, na motywowanie rodziców do zmiany oraz stworzenia warunków do powrotu dziecka do rodziny.

Z uwagi na doniosłą rolę rodziny w wychowaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie wieloma problemami, to właśnie rodzina powinna być szczególnie wspomagana w wypełnianiu swoich funkcji poprzez budowanie programów profilaktycznych, informacyjnych, pomocowych i terapeutycznych. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Istotne znaczenie dla stworzenia systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ma przygotowanie programowych podstaw jego funkcjonowania. Na szczeblu gminnym taką rolę pełnią programy wspierania rodziny, w ramach których planowane są zadania służące wzmocnieniu bądź przywróceniu zdolności rodzin do wypełniania przypisanym im funkcji, głównie poprzez wczesną profilaktykę i interwencję.

Realizowane w ramach niniejszego Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do rodziny. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganie osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

I. REGULACJE PRAWNE

Głównym założeniem niniejszego programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą zarówno na dziecku, jak również na całej rodzinie.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 16 mówi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajduje się pod szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej¹.

Definicja rodziny regulowana jest również przez prawo międzynarodowe. Zgodnie z art. 16 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka „rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa”.

Opracowanie Programu Wspierania Rodziny w Mieście Przasnysz na lata 2021 – 2023 oraz jego wdrożenie podlega właściwym przepisom prawnym, do których należą:

- ustawa z dnia 8.03.1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506)
- ustawa z dnia 9.06.2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821)
- ustawa z dnia 12.03.2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876)
- ustawa z dnia 24.04.2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057.
- ustawa z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409.)
- ustawa z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Dz.U. z 2020 r. poz. 218)
- ustawa z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852)
- ustawa z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277.)
- ustawa z dnia 7.09.1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327)
- ustawa z dnia 15.04.2011r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 295.)
- ustawa z dnia 28.11.2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111)
- ustawa z dnia 13.06.2003r. o zatrudnieniu socjalnym Dz. U. z 2020 r. poz. 176)

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997r. (Dz. U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)

- ustawa z dnia 19.08.1994r. o ochronie zdrowia psychicznego Dz. U. z 2020 r. poz. 685.)

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje wobec rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Mieście Przasnysz na lata 2021-2023. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnioną pomoc i posiadać pewność, że może ją otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podmiotem realizującym program jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu. Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 wyznacza priorytety i cele do realizacji oraz wskazuje na przebieg procesu monitorowania programu.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W PRZASNYSZU – wybrane elementy

Miasto Przasnysz w 2019 roku liczyło 16 967 osób, z czego 52,15% stanowiły kobiety, a 47,85 % mężczyźni. Liczba osób w wieku produkcyjnym to 9 849 osób (w tym 5 190 mężczyzn i 4 659 kobiet), co stanowi 58,75% ogółu mieszkańców, natomiast w wieku przedprodukcyjnym były 3 256 osoby (w tym 1 640 mężczyzn i 1 616 kobiet) co stanowi 19,19 % ogółu oraz w wieku poprodukcyjnym - 3 862 osoby (w tym 1 259 mężczyzn i 2 603 kobiet) co stanowi 22,76%.

Źródło: dane Urząd Miasta Przasnysz - ewidencja ludności

Znaczenie i rola rodziny w całokształcie rozwoju dziecka jest kwestią bezsporną. W odniesieniu do dziecka umiejętności wychowawcze mają kluczowe znaczenie. Każde dziecko wymaga komunikowania uczuć oraz udzielania wsparcia stosownego do wieku i potrzeb indywidualnych. Jego rozwój zależy od warunków środowiskowych, właściwego zaspokajania przez rodziców potrzeb dzieci tych podstawowych oraz wyższego rzędu.

Przybywa rodzin, w których występuje wiele problemów, w tym trudności opiekuńczo-wychowawcze, a to przecież rodzina jest podstawową komórką, w której kształtuje się osobowość dziecka i dokonuje się proces socjalizacji młodego człowieka.

W rodzinie kształtują się losy szkolne, a później życiowe młodzieży. Rodzina to „mała grupa społeczna”, składająca się z rodziców, ich dzieci i krewnych. Rodziców łączy więź małżeńska, rodziców z dziećmi – więź rodzicielska, która stanowi podstawę wychowania rodzinnego, jak również więź formalna, określająca obowiązki rodziców i dzieci względem siebie.

Do głównych funkcji rodziny zalicza się:

- funkcje prokreacyjne - przygotowanie dzieci do wejścia w życie społeczne, ich pielęgnowanie i wychowanie oraz zapewnienie im odpowiedniego startu życiowego,
- prowadzenie gospodarstwa zaspokajającego potrzeby członków rodziny,
- sprawowanie pieczy nad życiem członków rodziny, ich zachowaniem, kulturą, zdrowiem, trudnościami życiowymi.

Zaburzenie którejs z tych funkcji powoduje nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny. Jednym z najistotniejszych czynników warunkujących właściwe funkcjonowanie dziecka w środowisku jest zdolność rodziców do reagowania w sytuacjach wychowawczych, zgodnego z potrzebami dziecka, określona przez wiedzę, system wartości, norm i sposobów zachowania jednostki. Niezbędna jest świadomość celów wychowania i umiejętność działania wychowawczego.

Można przyjąć, że niewydolność wychowawcza rodziny jest rozumiana jako odstępstwo od pewnych, ogólnie przyjętych norm postępowania w tym wypadku, rodziców w stosunku do dziecka. Norma, to prawidłowość tego, co być powinno zgodnie z oczekiwaniami społecznymi i standardami tzn. to co jest powszechne w danym środowisku.

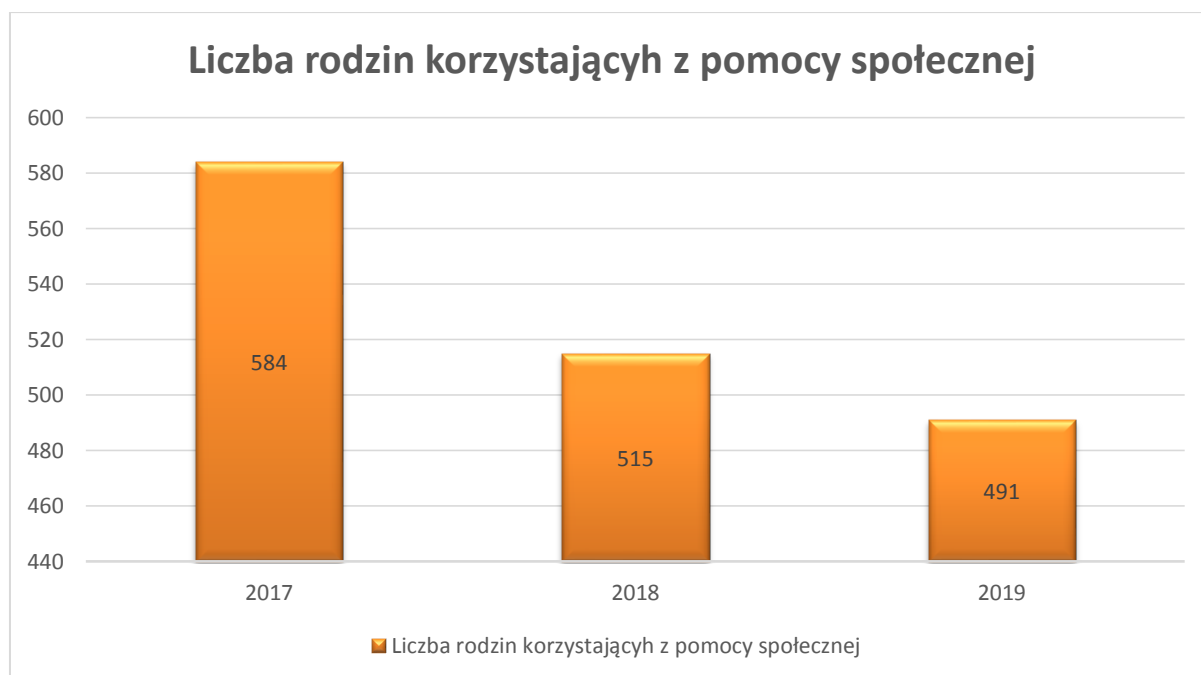
Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Diagnoza lokalna dotycząca funkcjonowania rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Punktem wyjścia do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Miejskiego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Przasnyszu. Sytuację przasnyskich rodzin objętych pomocą społeczną obrazują dane zawarte w poniższych tabelach

Analizując materiały Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przasnyszu można zauważyć, że na przestrzeni ostatnich trzech lat zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Nie ulega wątpliwości, że na spadek rodzin korzystających ze wsparcia instytucji pomocy społecznej zasadniczy wpływ miało wprowadzenie Programu Rodzina 500+, który stanowi wsparcie dla polskich rodzin w częściowym pokryciu wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Poniżej zaprezentowano wykres dotyczący liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w mieście Przasnysz w latach 2017 - 2019

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu

Analizując powyższe dane zaobserwować można, że w okresie od 2017 roku do 2019 roku nastąpił spadek w liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej o prawie 100 rodzin.

Odrębnej analizie należy poddać typ rodzin objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przasnyszu. W poniższej tabeli zaprezentowano zestawienie z podziałem na liczbę osób w rodzinie, liczbę dzieci w rodzinie, liczbę dzieci w rodzinach niepełnych oraz rodziny emerytów i rencistów.

Tabela 1. Typy rodzin objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przasnyszu w latach 2017-2019

Typ rodziny		Lata		
		2017	2018	2019
Rodziny ogółem		584	515	491
Liczba osób w rodzinach	1	242	227	220
	2	78	61	61
	3	86	70	57
	4	94	66	72
	5	48	54	43
	6 i więcej	36	37	38
w tym rodziny z dziećmi ogółem:		308	262	250
Liczba dzieci w rodzinach	1	97	73	71
	2	113	85	85
	3	54	61	55
	4	29	26	23
	5	13	14	13
	6 i więcej	2	3	3
Rodziny niepełne ogółem		121	101	95
Liczba dzieci w rodzinach	1	47	33	34
	2	37	36	31
	3	19	17	18
	4	18	15	12
Rodziny emerytów i rencistów ogółem		24	22	20
Liczba osób w rodzinach	1	10	11	13
	2	4	4	2
	3	6	3	2
	4 i więcej	4	4	3

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu

Jak wynika z powyższej tabeli w roku 2017 pomocą objęto ogółem 584 rodziny, natomiast w roku 2019 odnotowano 491 rodzin, zatem liczba rodzin korzystających z pomocy uległa zmniejszeniu. Z danych wynika, że największą grupę rodzin stanowią rodziny z dwójką dzieci, w 2019 roku – 85 rodzin, kolejną najliczniejszą grupę stanowią rodziny z jednym dzieckiem (71 rodzin). Natomiast najmniejszą grupę stanowią rodziny z piątką dzieci i więcej i jest ich kilkanaście (łącznie 16 rodzin).

Należy zauważyć, że w latach 2017- 2019 we wszystkich prawie przedziałach wiekowych dotyczących liczby dzieci w rodzinie obserwowana jest tendencja spadkowa. Zaobserwować można również spadek liczby rodzin niepełnych korzystających z pomocy społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej definiuje ubóstwo na podstawie dochodu osoby lub rodziny mieszczącego się poniżej tzw. minimum socjalnego. Ośrodki pomocy są zobowiązane do wspierania tych osób i rodzin, których miesięczny dochód nie przekracza kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej, wyznaczanej kwotą minimum socjalnego.

Poniżej zaprezentowane dane dotyczące powodów korzystania z pomocy społecznej w latach 2017 -2019.

Tabela 2. Liczba rodzin objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przasnyszu w latach 2017 – 2019 z podziałem na dysfunkcje

Przyczyna trudnej sytuacji życiowej	Lata		
	2017	2018	2019
Ubóstwo	471	411	376
Bezrobocie	303	245	236
Niepelnosprawność	125	108	100
Długotrwała lub ciężka choroba	245	218	196
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	99	85	132
Alkoholizm	39	27	25
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	27	28	47
wielodzietność	21	21	28
Bezdomność	24	23	16
Przemoc w rodzinie	41	7	21

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu

Jak wskazują powyższe dane głównym powodem korzystania z pomocy społecznej w latach 2017-2019 było ubóstwo, bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba. W 2019 roku liczna rodzin objęta wsparciem z powodu ubóstwa wyniosła 376, bezrobocia 236 natomiast z powodu długotrwałej choroby było to 196 rodzin. Kolejną przyczyną korzystania z pomocy jest niepełnosprawność. W 2019 roku z powodu tej dysfunkcji pomoc otrzymało 100 rodzin. Porównując powyższe dane możemy zauważyć, że w stosunku do 2017, w roku 2019 nastąpił wzrost rodzin korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego(w 2017 roku – 99 rodzin, w 2019 roku -132 rodziny). Obserwujemy również wzrost rodzin, w których występuję wielodzietność, w 2017 roku z powodu wielodzietności z pomocy społecznej skorzystało 21 rodzin, natomiast w 2019 roku już 28 rodzin.

Należy zwrócić również uwagę na liczbę rodzin ze zdiagnozowaną przemocą domową. Liczba tych rodzin na przestrzeni ostatnich trzech lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Dobrze funkcjonujący system przeciwdziałania przemocy w rodzinie powodują, że członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nieustannie dokładają starań zmierzających do dotarcia do jak największej liczby rodzin nie tylko dotkniętych przemocą ale również zagrożonych zjawiskiem przemocy.

Problemami społecznymi, które najczęściej dotyczą współczesną rodzinę to m.in. bezrobocie, alkoholizm, długotrwała choroba i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz przemoc domowa. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na potrzebę wsparcia rodzin naturalnych na początkowym etapie występowania którejkolwiek dysfunkcji. Pozwala to zapobiec głębokiemu kryzysowi w rodzinie, który może skończyć się odebraniem dzieci z rodzin biologicznych. Przy zapewnieniu wsparcia pracowników socjalnych, asystenta rodziny i pomocy innych instytucji w znacznym stopniu rosną szanse na pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej.

W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej decyduje Sąd Rodzinny. Sąd może zarządzić umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo w instytucjonalnej pieczy określonych w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej albo zarządzić umieszczenie małoletniego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno - opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu

wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, o których mowa w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, chyba że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci z miasta Przasnysz, przebywającą w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2017 – 2019.

Lp.	Formy pieczy zastępczej	Lata/ liczba dzieci		
		2017	2018	2019
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	10	15	13
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	10	11	7
3.	Rodziny zastępcze zawodowe	0	14	21
4.	Instytucjonalna piecza zastępcza	0	5	5
Razem		20	23	20
1.	Liczba rodzin biologicznych z których dzieci przebywają w rodzinnej pieczy zastępczej	19	29	27
2.	Dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	2	5	5

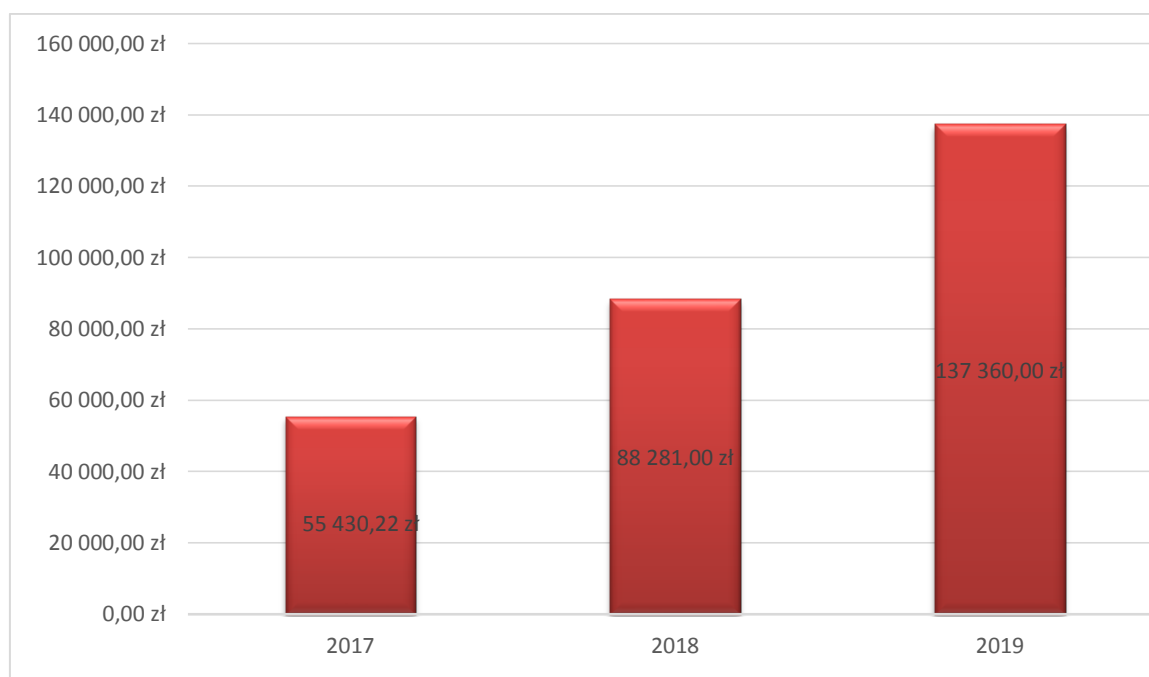
Dane: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przasnyszu

Porównując lata 2017-2019 zaobserwować można, że liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej utrzymuje się na podobnym poziomie. Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2017 roku było 20, natomiast w 2018 roku – 23, a w roku 2019 – 20. Tendencję wzrostową natomiast zauważyć można w odniesieniu do liczby rodzin biologicznych, z których dzieci przebywają w rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2017 było to 19 rodzin, w 2018 roku - 29 rodzin a w 2019 roku – 27 rodzin. Niepokojące są dane dotyczące dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w 2017 roku – 2, natomiast w 2019 roku – 5.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje postanowienia Sądu, zapewniając dzieciom opiekę w jednej z wybranych form, a gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi wydatki związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej w następującej wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
3. 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu w latach 2017-2019 poniósł następujące wydatki związane z zapewnieniem dzieciom opieki w pieczy zastępczej:

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu

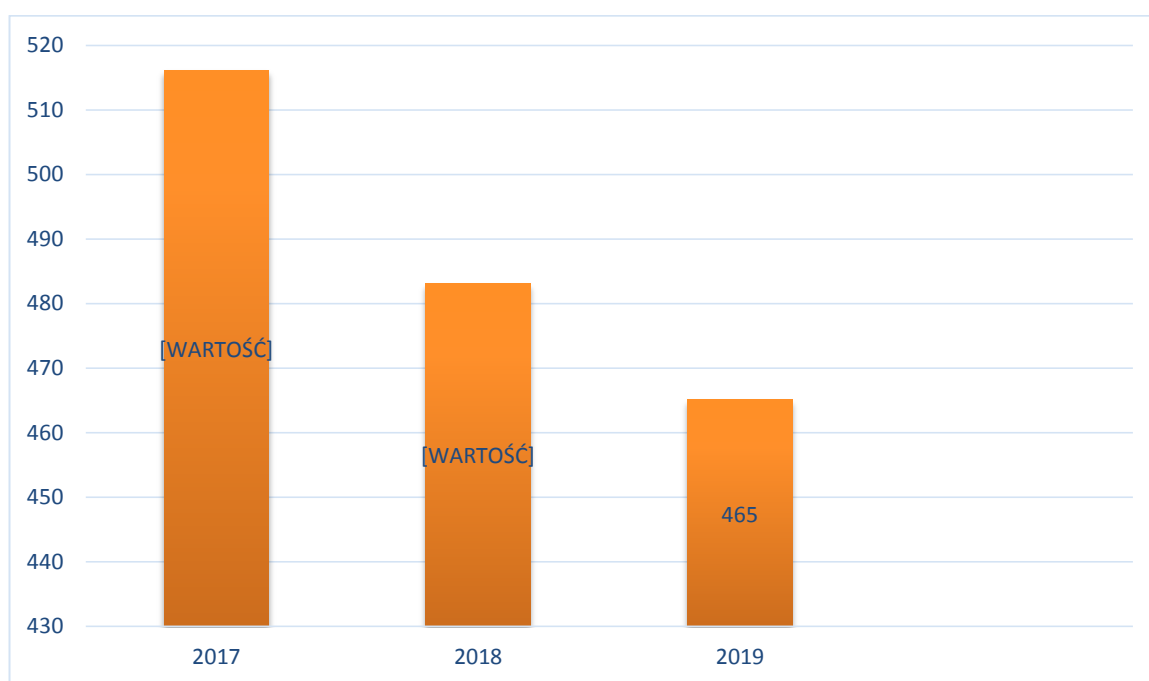
Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni lat 2017 -2019 nastąpił drastyczny wzrost kosztów ponoszonych przez miasto w związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wzrost ten wynika nie tylko ze wzrostu wysokości wynagradzania rodzin zastępczych zawodowych ale również z okresu przebywania dzieci w pieczy zastępczej i procentowym udziałem miasta w tych kosztach. Porównując rok 2017, gdzie koszty poniesione przez gminę wyniosły 55 430,22 zł do roku 2019, gdzie koszty te kształtowały się na poziomie 137 360,00 zł wynika, że nastąpił wzrost o 40,35 % w stosunku do 2017 roku.

1.1 Świadczenia z pomocy społecznej

Świadczeniami społecznymi obejmowane są rodziny wymagające pomocy z różnych przyczyn, w tym m.in. niskich dochodów czy niepełnosprawności

Jednym z rodzajów wsparcia którym zostały objęte rodziny z miasta Przasnysz było realizowanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej do 2017 roku programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”. Natomiast od 2018 roku realizowany jest program „Posiłek w domu i w szkole”. Jego celem jest wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym. Program przewiduje również możliwość przyznania świadczenia pieniężnego (zasiłków celowych) z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych.

Poniżej zaprezentowano dane dotyczące liczby osób objętych powyższym wsparciem.

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu

Z powyższych danych wynika, że liczba osób korzystających z pomocy w formie zakupu posiłków bądź zasiłków celowych na zakup żywności utrzymuje się od trzech lat na dość wysokim poziomie, pomimo że zauważalny jest spadek rok do roku liczby osób korzystających z takiego wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 2019 roku realizuje również program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. Celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te mają możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej. Program ma na celu również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych

W 2019 roku ze wsparcia w formie Asystenta Osoby Niepełnosprawnej skorzystały 3 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Jednak już dziś widać, że Program ten cieszy się zainteresowaniem a zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi na terenie miasta Przasnysz jest coraz większe.

1.2. Świadczenia z systemu świadczeń rodzinnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 2016 r realizuje ustawę. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tzw. Program 500+

	2017	2018	2019
Liczba dzieci objętych Programem 500+	2277	2164	3297

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu

Z danych zaprezentowanych w tabeli można zaobserwować wzrost liczby dzieci na przestrzeni lat 2017- 2019. Porównując 3 lata zauważamy, że w 2019 roku Programem zostało objętych o 1020 więcej dzieci niż w 2017 roku.

Od września 2018 r. realizowany jest rządowy program „Dobry start”, w ramach którego przyznawane są raz w roku świadczenia w związku z rozpoczęciem roku szkolnego przez dziecko lub osobę uczącą się do 20 roku życia lub 24 roku życia w przypadku dzieci lub osób uczących się i legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. W 2018 roku z Programu Dobry start skorzystało 1501 rodzin w tym 2101 dzieci, natomiast w 2019 roku wsparcie objętych zostało 1568 rodzin w tym 2156 dzieci.

1.3. Wsparcie asystenta rodziny

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, zobligowała gminy do zatrudniania asystentów rodziny. We współpracy z rodzinami oraz pracownikami socjalnymi asystenci opracowują i realizują plan pracy, którego ogólnym celem jest pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, psychologicznych, socjalnych.

Praca asystentów rodziny służy udzielaniu rodzinie wszechstronnej pomocy tak, aby mogła ona poradzić sobie z trudnościami i w wystarczającym zakresie realizować zadania wynikające z funkcji rodziny. Wsparcie asystentów rodziny jest formą profilaktyki i przeciwdziałania takim zjawiskom pojawiającym się na gruncie życia rodzinnego, które obligują służby do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Działania pomocowe realizowane przez asystentów prowadzone są również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Wówczas ich celem jest przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej i umożliwienie powrotu dziecka pod opiekę rodziców.

Asystent zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, w tym dokonywania okresowej oceny sytuacji rodziny oraz monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu z nią pracy. Pomoc świadczona przez asystenta rodziny jest zawsze prowadzona za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Jedynym wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, gdy na mocy postanowienia sądu rodzinnego rodzinie zostaje przydzielony asystent rodziny jako bezwzględnie konieczna metoda wsparcia jej funkcjonowania. Instytucja asystenta służy koncentrowaniu działań pomocy społecznej na bezpośrednich kontaktach z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rolą asystenta jest pomoc rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej, nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych. Ponadto asystent powinien wspierać aktywność społeczną i zawodową rodziny, motywować jej członków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu od 2018 roku zatrudnia dwóch asystentów rodziny. Zwiększenie liczby asystentów rodziny stanowi odpowiedź na potrzebę takiego rodzaju wsparcia. Pracownicy socjalni w coraz większej liczbie rodzin diagnozowali problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz niewydolność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Przydzielenie rodzinie asystenta stanowi istotną pomoc, ponieważ rolą asystenta jest wsparcie rodziny w poprawie jej sytuacji życiowej, nauka prawidłowego prowadzenia

gospodarstwa domowego, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych.

Usługami asystentów są objęte rodziny w których zdiagnozowano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Z chwilą gdy, Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i po analizie sytuacji może wnioskować przy akceptacji Dyrektora MOPS, o przydzielenie asystenta rodziny. Warto zaznaczyć, że asystent rodziny pod swoją pieczęcią nie może mieć więcej niż 15 rodzin, co powoduje znaczne zaangażowanie czasowe skutkujące faktyczną i rzeczywistą pracą z rodziną.

Tabela 3. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przasnyszu w latach 2015 – 2017

	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	14	22	28
Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	50	76	89

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu

Z danych zaprezentowanych powyżej wynika, że od 2018 roku, od kiedy nastąpiło zwiększenie liczby zatrudnionych asystentów rodziny w sposób znaczący zwiększyła się również liczba rodzin objęta tym wsparciem. W 2018 roku były to 22 rodziny z 76 dziećmi, natomiast w 2019 roku usługami asystentów objęto 28 rodzin łącznie z 89 dziećmi. Z powyższych danych jednoznacznie wynika, że zapotrzebowanie na pomoc w postaci asystenta rodziny wzrasta, a problemy z jakimi boryka się współczesna rodzina często przerastają kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodziców.

Niejednokrotnie asystenci rodziny musieli podejmować działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, z uwagi na zagrożenie ich życia i zdrowia przez biologicznych rodziców. W związku z tym w latach 2017-2019 asystenci rodziny skierowali do Sądu Rejonowego w Przasnyszu trzy wnioski o wgląd w sytuację rodzinną.

	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba rodzin w których zabezpieczono dzieci	1	2	2
W tym dzieci	3	6	9

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu

Jak wynika z zestawienia w 2017 roku na podstawie postanowienia Sądu w pieczy zastępczej zostało umieszczonych troje dzieci z jednej rodziny objętej wsparciem asystenta rodziny. Natomiast w roku 2018 i 2019 do zabezpieczenia dzieci doszło w dwóch rodzinach. I odpowiednio w 2018 roku zabezpieczono na mocy postanowienia Sądu sześćcioro dzieci a w 2019 roku dziewięcioro dzieci.

III. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin z miasta Przasnysza, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zagrożonych ubóstwem oraz innymi zjawiskami dysfunkcyjnymi.

Działania określone w niniejszym dokumencie kierowane są w szczególności do

A. rodzin:

- behradnych i/lub niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- przeżywających kryzysy–zagrożonych rozpadem, demoralizacją
- uwikłanych w problem przemocy i/lub uzależnienia

B. dzieci i młodzieży, szczególnie:

- z rodzin dotkniętych kryzysem i rodzin dysfunkcyjnych
- przejawiających trudności wychowawcze

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Mieście Przasnysz na lata 2021-2023 są rodziny oraz ich członkowie zamieszkujące na terenie Miasta Przasnysz w szczególności przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program kierowany jest do rodziców, dzieci, opiekunów faktycznych i prawnych a także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży

IV. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w mieście Przasnysz, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji,
2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
3. Ograniczenie sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych,
4. Rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodziny
5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży
6. Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny

Cel operacyjny nr 1			
Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji			
L.p	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba rodzin: -objęta pomocą społeczną, -korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba rodzin, dzieci i osób dorosłych korzystających z posiłków w programie i poza programem
1.3	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba dzieci objętych wsparciem w postaci stypendium szkolnym
1.4	Udzielanie świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba osób objętych wsparciem w ramach Programu
1.5	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i artykuły szkolne –program „Dobry start”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programem.
1.6	Zapewnienie poradnictwa	Miejski Ośrodek	Liczba osób

	rodzinnego: psychologicznego, prawnego, socjalnego, pedagogicznego w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii rodzinnej dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	Pomocy Społecznej w Przasnyszu Ośrodek Pomocy Kryzysowej Placówki Oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	korzystających z poradnictwa. Liczba udzielonych porad. Liczba podmiotów udzielających wsparcia.
1.7.	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem.
1.8	Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników MOPS w Przasnyszu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba rodzin objętych wsparciem.

Cel operacyjny nr 2			
Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,			
L.p	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Zapewnienie usługi asystenta rodziny	Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny, w tym liczba dzieci
1.2	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Przasnyszu	Ilość złożonych wniosków. Ilość wydanych kart.
1.3	Organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny	Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba zorganizowanych wydarzeń.
1.4	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Przasnyszu Sąd Rodzinny	Liczba rodzin objętych monitoringiem przez pracownika socjalnego. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora sądowego.
1.5	Pomoc rodzinom, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w stworzeniu odpowiedniego środowiska wychowawczego w celu umożliwienia powrotu dzieciom do	Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Przasnyszu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej Liczba dzieci, które powróciły do rodziny

	rodzin biologicznych		biologicznej.
1.6	Praca socjalna, edukacja rodziców poprzez upowszechnianie wiedzy pedagogicznej z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych dzieci oraz umiejętności wychowawczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Placówki Oświatowe z terenu Przasnysza	Liczba osób objęta wsparciem. Liczba zrealizowanych programów
1.7.	Prowadzenie świetlic i klubów młodzieżowych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Placówki Oświatowe	Liczba placówek. Liczba miejsc. Ilość uczestników.

Cel operacyjny nr 3			
Ograniczenie sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych			
L.p	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny i kuratora sądowego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Sąd Rodzinny	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora oraz asystenta rodziny
1.2	Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Zespół Interdyscyplinarny	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych
1.3	Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba asystentów; liczba rodzin, w tym liczba dzieci w tych rodzinach
1.4	Monitorowanie środowisk w których występuje uzależnienie od alkoholu, motywowanie do podjęcia terapii i monitorowanie terapii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba wniosków do MKRPA; Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię
1.5	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w	Liczba dzieci objętych usługami opiekuńczymi i

	kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	Przasnyszu Służba zdrowia Sąd Rodzinny	specjalistycznymi usługami opiekuńczymi
1.6	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, studiach podyplomowych, itp.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konferencjach, studiach podyplomowych
1.7.	Organizowanie na terenie placówek oświatowych zajęć informacyjno – warsztatowych rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dziecka i młodzieży	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Placówki oświatowe	Liczba zajęć; ilość osób biorących udział
1.8	Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny i kuratora sądowego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Sąd Rodzinny	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora oraz asystenta rodziny

Cel operacyjny nr 4			
Rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodziny			
Działania		Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Realizacja programów wsparcia finansowo – rzeczowego dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Placówki oświatowe	Liczba realizowanych programów. Liczba dzieci objętych pomocą materialną.
1.2	Organizowanie grup wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba grup wsparcia. Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia
1.3	Prowadzenie działalności profilaktycznej w ramach realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Placówki Oświatowe Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów	Liczba programów. Liczba uczestników

		Alkoholowych	
1.4	Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba dzieci i młodzieży biorącej udział

Cel operacyjny nr 5			
Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży			
Działania		Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Realizacja lokalnych programów przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia wszelkiego rodzaju patologii społecznych zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Zespół interdyscyplinarny Placówki oświatowe	Liczba prowadzonych Niebieskich Kart; Liczba rodzin/osób doznających przemocy
1.2	Zapewnienie tymczasowego schronienia osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym ofiarom przemocy.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba osób, którym, udzielono schronienia

Cel operacyjny nr 6			
Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny			
Działania		Realizatorzy	Wskaźniki
1.1	Zapewnienie dostępu do szkoleń dla pracowników socjalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.
1.2	Zapewnienie dostępu do szkoleń dla asystentów rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w	Liczba zorganizowanych szkoleń.

		Przasnyszu	Liczba osób biorących udział w szkoleniach.
1.3	Szkolenia dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.

Cel operacyjny nr 7			
Wzbogacenie oferty edukacyjnej.			
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	
1.1	Rozwój opieki psychologicznej i pedagogicznej w szkołach dla dzieci i młodzieży mających trudności edukacyjne i problemy adaptacyjne, będących w sytuacji kryzysowej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Placówki Oświatowe	Rodzaje ofert; Ilość programów; Liczba dzieci i młodzieży
1.2	Wspieranie inicjatyw służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Placówki Oświatowe	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych
1.3	Dalszy rozwój i propagowanie idei wolontariatu w szkołach.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu Placówki Oświatowe	Liczba wolontariuszy Liczba dzieci, które otrzymały pomoc wolontariuszy
1.4	Rozwój usług wspierających dla rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu	Liczba rodzin i dzieci, korzystających z usług wspierających

		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	
1.5	Zapewnienie miejsc w żłobkach i przedszkolach	Urząd Miasta Placówki Oświatowe	Liczba placówek; Liczba miejsc

Oczekiwane rezultaty:

- a) stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- b) poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy,
- c) wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- d) pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania z rodziną,
- e) konsolidacja działań różnych instytucji i organizacji, pracujących na rzecz rodziny,
- f) rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- g) reintegracja rodziny naturalnej

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Programu Wspierania Rodziny w Mieście Przasnysz będzie przede wszystkim Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Kryzysowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Komenda Powiatowa Policji, zakłady lecznicze, szczególnie Poradnia Leczenia Uzależnień, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego i Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do realizacji Programu włączone będą również organizacje pozarządowe oraz kościoły i związki wyznaniowe.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania wynikające z Programu będą finansowane:

- ze środków jednostek samorządu terytorialnego,
- ze środków budżetu Państwa (w tym rządowych programów),
- z innych środków (w tym Unii Europejskiej).

VII. MONITORING I EWALUACJA

Jednostką odpowiedzialną za wdrażanie oraz monitorowanie „Programu Wspierania Rodziny w Mieście Przasnysz na lata 2021-2023” jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przasnyszu. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, pozwalające na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Dzięki ewaluacji uzyska się informacje czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły one i w jakim stopniu na realizację celów operacyjnych Programu. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Natomiast Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Monitoring realizacji Programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,
- ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- stan zaawansowania prowadzonych działań,
- ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy.

VII. ZAKOŃCZENIE

Program Wspierania Rodzin w Mieście Przasnysz na lata 2021-2023 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin. Opieka nad dzieckiem i rodziną jest jednym z kierunków działań lokalnego systemu pomocy społecznej. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami.

Istotne jest, by pomoc specjalistyczna (psychologiczna, socjalna, prawna) mogła być dla rodzin ubogich bezpłatna. Tworzony system wspierania rodziny i pieczy zastępczej ma na względzie przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności. Skuteczna pomoc dla rodzin w przezwyciężaniu trudności w funkcjonowaniu rodziny i wychowaniu dzieci może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości. W lokalnym systemie oddziaływań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych wszystkie podmioty są ważne i należy brać ich opinię pod uwagę. Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe wspieranie dziecka i rodziny oraz spowoduje właściwą realizację Programu Wspierania Rodziny w Mieście Przasnysz.

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W PRZASNYSZ
z dnia

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny
w Mieście Przasnysz na lata 2021 – 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2020r. poz.713 i1378) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821 , z 2021 r. poz. 159) **Rada Miejska w Przasnyszu uchwała, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Mieście Przasnysz na lata 2021 – 2023 w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Przasnysza.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

mgr inż. Wojciech Długokęcki

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje wobec rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Przasnysz na lata 2021-2023. Priorytetem będzie prowadzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Programu Wspierania Rodziny jest koordynacja działań w zakresie wsparcia rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 5 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą z dnia 25 lutego 1964r Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawą z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, ustawą z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

